

ZAKON

O FILMSKOM I OSTALOM AUDIOVIZUELNOM NASLEĐU

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje obavljanje, struktura i organizacija delatnosti zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog kulturnog nasleđa, kao i način zaštite, čuvanja, obrade i korišćenja filmske i ostale audiovizuelne građe i druga pitanja od značaja za delatnost zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog kulturnog nasleđa, u skladu sa međunarodnim propisima i standardima.

Termini i definicije

Član 2.

Termini upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) **Filmsko i ostalo audiovizuelno nasleđe** čine pokretna kulturna dobra - filmska i ostala audiovizuelna građa, filmska i ostala audiovizuelna dobra koja uživaju prethodnu zaštitu i filmska i ostala audiovizuelna dobra pod prethodnom zaštitom;

2) **Filmsku i ostalu audiovizuelnu građu** čine zapis registrovane slike u pokretu, sa ili bez tonskog zapisa odnosno original i kopija na bilo kom nosaču zapisa, namenjen posmatranju ili prikazivanju kao celini, korišćenjem mehaničke i/ili elektronske opreme za prikazivanje, bez obzira na tehniku snimanja i na to kada su i gde nastali i da li se nalaze u ustanovama zaštite ili izvan njih, zvučni zapis, kao i prateća filmska i ostala audiovizuelna građa koju čine scenario, knjiga snimanja, dijalog lista, filmski plakat, foto dokumentacija, skice dekora i kostima, notni zapisi filmske muzike, publikacije i drugi dokumenti i predmeti nastali pre, za vreme i posle snimanja filma, analogno ili u bilo kom digitalnom zapisu;

3) **Filmsko delo** je materijal pokretnih slika zabeleženih bilo kojim sredstvom i na bilo kojem mediju, sa ili bez zvuka, sa sposobnošću stvaranja utiska kretanja, bilo koje dužine, posebno umetničko filmsko delo, igrani, animirani, dokumentarni i eksperimentalni film, neigrani film, filmska publicistika, arhivski film, arhivski filmski materijal i namenski film;

4) **Dokumentacija** o filmskoj i ostaloj audiovizuelnoj građi je sistematski izrađen, prikupljen, organizovan i pohranjen skup podataka nastalih tokom procesa stručne i tehničke obrade i zaštite koji obavlja ustanova zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa;

5) **Arhivska kopija** je najbolji nosač zapisa na filmskoj traci;

6) **Izvorne materijale** čine svi masteri i negativi nastali za vreme produkcije filmskog i drugog audiovizuelnog dela iz kojih je nastalo konačno delo za prikazivanje;

7) **Arhivski master** je digitalni zapis nastao digitalizacijom ili je izvorno digitalan, koji služi za dugotrajno čuvanje, a iz koga se prave operativne kopije za korišćenje;

8) **Filmski i ostali audiovizuelni uređaji** su uređaji i oprema za snimanje, obradu i reprodukciju odnosno prikazivanje filmskog i ostalih audiovizuelnih dela;

9) **Delatnost zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa** je delatnost koju obavljaju ustanove zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa kao dela kulturnog nasleđa od opšteg interesa za Republiku Srbiju;

10) **Audiovizuelni arhiv** je ustanova zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa koja obavlja delatnost zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa, u skladu sa zakonom;

11) **Audiovizuelni arhiv u sastavu** obavlja poslove zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa u okviru drugog pravnog lica, u skladu sa zakonom;

12) **Centralna ustanova zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa** je Državni audiovizuelni arhiv Srbije Jugoslovenska kinoteka;

13) **Preventivna zaštita** je praksa kojom se omogućava sigurna i stalna dostupnost sadržaju filmske i ostale audiovizuelne građe;

14) **Revitalizacija** je niz tehnoloških i fizičkih postupaka kojim se nosači slike i zvuka bez obzira na oblik zapisa dovode u stabilno stanje radi reprodukcije;

15) **Konzervacija** je proces kojim se osiguravaju fizička svojstva nosača filmske i ostale audiovizuelne građe od propadanja i obuhvata niz interventnih tehnika kojima se postiže hemijska i fizička stabilizacija audiovizuelnih materijala;

16) **Restauracija** je proces kojim se nadoknađuje gubitak, oštećenje ili propadanje filmske i ostale audiovizuelne građe, vraćanjem u originalno ili pretpostavljeno stanje;

17) **Digitalizacija** je proces prenošenja filmske i ostale audiovizuelne građe iz analognog u digitalni oblik;

18) **Digitalna restauracija** je verodostojno obnavljanje filmske i druge audiovizuelne građe pomoću tehnika koje uklanjaju i prikrivaju oštećenja i pogoršanja, kao i rekonstruisanje originalnog dela od raspoloživih elemenata koji mogu biti nepotpuni ili se sastoje od različitih verzija;

19) **Digitalni repozitorijum** je kolekcija digitalnih zapisa koji predstavljaju filmsku i ostalu audiovizuelnu građu u digitalnom obliku, bilo da su zapisi nastali digitalizacijom postojeće građe, ili je građa izvorno nastala u digitalnom obliku;

20) **Migracija digitalnih repozitorijuma** kao deo preventivne zaštite je proces kojim se digitalni repozitorijumi periodično obnavljaju i prevode u tehnološki savremenije oblike i nosače;

21) **Filmska i ostala audiovizuelna dobra koja uživaju prethodnu zaštitu** su dobra za koju se pretpostavlja da poseduje kulturne vrednosti u skladu sa zakonom;

22) **Filmska i ostala audiovizuelna dobra pod prethodnom zaštitom** su evidentirana dobra koja uživaju prethodnu zaštitu;

23) **Registar** je javni registar filmskih i ostalih audiovizuelnih kulturnih dobara koji vode audiovizuelni arhivi;

24) **Centralni registar** je javni registar filmskih i ostalih audiovizuelnih kulturnih dobara za teritoriju Republike Srbije;

25) **Jedinstveni informacioni sistem za audiovizuelne arhive** je jedinstveni centralizovani informacioni sistem koji primenjuje jedinstvene standarde

za upravljanje dokumentima i informacijama o filmskom i ostalom audiovizuelnom nasleđu;

26) **Revizija** je postupak kojim se utvrđuje broj i stanje filmske i ostale audiovizuelne građe, dokumentacije, kao i da li su uslovi čuvanja i mere zaštite odgovarajući.

Član 3.

Termini koji se koriste u ovom zakonu i propisima koji se donose na osnovu njega, a koji imaju rodno značenje, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni ženski i muški pol lica na koje se odnose.

Podaci koji se sakupljaju u obavljanju delatnosti zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa a koji sadrže podatke o ličnosti čuvaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Opšti interes u oblasti zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa

Član 4.

Zaštita i očuvanje filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa je delatnost od opšteg interesa za Republiku Srbiju.

Filmsko i ostalo audiovizuelno nasleđe je deo kulturnog nasleđa koje uživa posebnu zaštitu bez obzira u čijem je vlasništvu, kod koga se nalazi i da li je registrovano ili evidentirano.

Član 5.

Opšti interes u oblasti zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa ostvaruje se kroz:

- 1) otkrivanje, prikupljanje, dokumentovanje i činjenje dostupnim filmske i ostale audiovizuelne građe;
- 2) podsticanje deponovanja i čuvanja filmske i ostale audiovizuelne građe kao dela audiovizuelnog nasleđa;
- 3) razvoj delatnosti zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa uz stručnu obradu i korišćenje u cilju zadovoljavanja kulturnih, naučnih, istraživačkih i obrazovnih potreba pojedinca i društva;
- 4) podsticanje i poboljšanje uslova za inovacije, istraživanja i tehnološki razvoj u oblasti konzervacije i restauracije filmske i ostale audiovizuelne građe;
- 5) podsticanje i podrška unapređenja razumevanja i saradnje ustanova zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa u zemlji i inostranstvu;
- 6) obrazovanje i usavršavanje stručnih kadrova u oblasti zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa;
- 7) širenje filmske kulture u okviru programa i programskih celina;
- 8) preduzimanje mera u cilju sprečavanja protivpravnog postupanja sa filmskom i ostalom audiovizuelnom građom.

Obaveza poštovanja autorskog prava i srodnih prava

Član 6.

Delatnost zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa, odnosno prikupljanje, katalogizacija, čuvanje, restauriranje, činjenje dostupnim filmske i ostale audiovizuelne građe i druge radnje predviđene ovim zakonom,

sprovode se uz poštovanje prava propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita autorskog i srodnih prava.

Određbe ovog zakona ne mogu se tumačiti na način da se njime isključuju ili ograničavaju prava priznata zakonom kojim se uređuje zaštita autorskog i srodnih prava.

Predaja filmske i ostale audiovizuelne građe audiovizuelnim arhivima ne podrazumeva i prenos autorskog ili srodnih prava na predmetima zaštite sadržanim u filmskoj i ostaloj audiovizuelnoj građi.

II. DELATNOST ZAŠTITE I OČUVANJA FILMSKOG I OSTALOG AUDIOVIZUELNOG NASLEĐA

Član 7.

Delatnost zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa (u daljem tekstu: delatnost zaštite) obuhvata:

- 1) otkrivanje, prikupljanje, dokumentovanje i obradu;
- 2) istraživanje i proučavanje;
- 3) vođenje propisane dokumentacije;
- 4) evidentiranje filmskih i ostalih audiovizuelnih dobara pod prethodnom zaštitom;
- 5) vođenje evidencije o filmskim i ostalim audiovizuelnim dobrima pod prethodnom zaštitom;
- 6) vrednovanje i utvrđivanje filmske i ostale audiovizuelne građe za kulturno dobro;
- 7) vođenje registra kulturnih dobara – filmske i ostale audiovizuelne građe;
- 8) čuvanje, održavanje i korišćenje građe;
- 9) utvrđivanje, sprovođenje i praćenje sprovođenja mera zaštite kulturnih dobara – filmske i ostale audiovizuelne građe (u daljem tekstu: kulturno dobro), kao i filmskih i ostalih audiovizuelnih dobara pod prethodnom zaštitom (u daljem tekstu: dobra pod prethodnom zaštitom);
- 10) istraživanje, očuvanje i korišćenje kulturnog nasleđa od posebnog značaja za kulturu i istoriju srpskog naroda koja se nalaze van teritorije Republike Srbije;
- 11) promovisanje kroz prikazivanje, izlaganje, izdavanje publikacija, predavanja, edukativno-prosvetni rad, kao i na druge načine;
- 12) omogućavanje dostupnosti filmske i ostale audiovizuelne građe javnosti, kao i informacije o filmskoj i ostaloj audiovizuelnoj građi;
- 13) digitalizaciju i formiranje digitalnih repozitorijuma;
- 14) kreiranje digitalne dokumentacije, unošenje podataka i rad u jedinstvenom informacionom sistemu za audiovizuelne arhive;
- 15) pružanje stručne pomoći vlasnicima i držaocima kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom;
- 16) reviziju kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom i dostavljanje izveštaja osnivaču audiovizuelnog arhiva;
- 17) pravovremenu migraciju digitalnih repozitorijuma u skladu sa napretkom i razvojem digitalnih tehnologija;

18) obezbeđivanje i unapređenje tehničke opremljenosti, održavanje i konzervaciju filmskih i ostalih audiovizuelnih uređaja koji su se koristili u procesima stvaranja i prikazivanja filmskih i ostalih audiovizuelnih dela na analognim formatima;

19) prikupljanje dokumentacije i podsticanje obuka lica za servisiranje i održavanje filmskih i ostalih audiovizuelnih uređaja i zanata vezanih za njihovo održavanje;

20) utvrđivanje jedinstvene polazne osnove za izradu plana digitalizacije i elektronske obrade filmskog i ostalog audiovizuelnog kulturnog nasleđa;

21) praćenje i učestvovanje u radu međunarodnih asocijacija ustanova zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa;

22) ostale poslove u okviru delatnosti zaštite.

Delatnosti iz stava 1. tač. 4), 5), 6), 7), 9), 14) i 20) ovog člana javni audiovizuelni arhiv obavlja kao poverene poslove.

Delatnost iz stava 1. tač. 1), 2), 8), 11), 12) i 13) ovog člana mogu da obavljaju i specijalne i privatne ustanove zaštite.

Član 8.

Delatnost zaštite obavljaju ustanove zaštite i očuvanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa (u daljem tekstu: ustanove zaštite) – audiovizuelni arhivi.

Pojedine poslove u okviru delatnosti zaštite mogu da obavljaju i druga pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove u skladu sa ovim zakonom.

Audiovizuelni arhiv u sastavu obavlja poslove iz delatnosti zaštite kao deo i u okviru drugog pravnog lica i preduzetnika, izuzev poslova iz člana 7. stav 1. tač. 6), 7), 9) i 10) ovog zakona koje može da obavlja samo javni audiovizuelni arhiv.

III. USTANOVE ZAŠTITE – AUDIOVIZUELNI ARHIVI

Osnivanje

Član 9.

Audiovizuelni arhivi su ustanove zaštite.

Audiovizuelni arhiv može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave i drugo pravno ili fizičko lice.

Audiovizuelni arhiv se može osnovati kao javni, privatni i specijalni.

Javni audiovizuelni arhiv može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave.

Privatni audiovizuelni arhiv može osnovati pravno i fizičko lice u skladu sa zakonom.

Osnivanje specijalnog audiovizuelnog arhiva uređuje se posebnim zakonom.

Član 10.

Na osnivanje, upravljanje, rukovođenje, finansiranje, statusne promene, prestanak rada i druga pitanja od značaja za rad audiovizuelnog arhiva primenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju oblast kulture, zaštite kulturnog nasleđa i javnih službi, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Uslovi za obavljanje delatnosti zaštite

Član 11.

Audiovizuelni arhiv se može osnovati, početi sa radom i obavljati delatnost zaštite ako su ispunjeni posebni uslovi koji se odnose na:

- 1) objekat i prostorije za rad i smeštaj filmske i ostale audiovizuelne građe;
- 2) odgovarajuću opremu;
- 3) minimalni broj zaposlenih na stručnim poslovima delatnosti zaštite;
- 4) način zaštite, čuvanja i korišćenja filmske i ostale audiovizuelne građe;
- 5) finansiranje rada i obavljanja delatnosti zaštite.

Član 12.

Bliže uslove iz člana 11. ovog zakona propisuje ministar nadležan za poslove u oblasti kulture (u daljem tekstu: ministar) na predlog centralne ustanove zaštite, uz prethodno pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove finansija.

Ministarstvo nadležno za poslove u oblasti kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo) rešenjem utvrđuje ispunjenost uslova za osnivanje, početak rada i obavljanja delatnosti zaštite.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana nije dozvoljena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

Prestanak sa radom

Član 13.

Audiovizuelni arhiv prestaje sa radom ili menja svoj status u skladu sa zakonom.

Osnivač audiovizuelnog arhiva može doneti odluku o prestanku rada ili o statusnoj promeni audiovizuelnog arhiva u skladu sa zakonom uz prethodno pribavljeno obrazloženo mišljenje centralne ustanove zaštite.

U slučaju prestanka rada audiovizuelnog arhiva osnivač je dužan da obezbedi smeštaj i zaštitu filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa i dokumentacije.

Odluka o smeštaju filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa i dokumentacije iz stava 3. ovog člana donosi se po prethodno pribavljenom obrazloženom mišljenju centralne ustanove zaštite.

Evidencija audiovizuelnih arhiva

Član 14.

Evidenciju audiovizuelnih arhiva sa sedištem na teritoriji Republike Srbije vodi Ministarstvo.

Sadržaj i način vođenja Evidencije audiovizuelnih arhiva propisuje ministar.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave dužan je da dostavi Ministarstvu podatke o audiovizuelnim arhivima koje je osnovala autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave u roku od osam dana od dana osnivanja audiovizuelnog arhiva.

Pravna i fizička lica koja su osnivači audiovizuelnih arhiva, dužna su da dostave podatke za upis u Evidenciju audiovizuelnih arhiva Ministarstvu u roku od osam dana od dana osnivanja audiovizuelnog arhiva.

Član 15.

Ministarstvo najmanje jednom u pet godina proverava da li audiovizuelni arhiv koji je upisan u Evidenciju audiovizuelnih arhiva ispunjava propisane uslove za rad i obavljanje delatnosti zaštite.

Nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao, najmanje jednom u pet godina proverava da li audiovizuelni arhiv čiji je osnivač autonomna pokrajina i koji je upisan u Evidenciju audiovizuelnih arhiva ispunjava propisane uslove za rad i obavljanje delatnosti zaštite i o tome izveštava Ministarstvo.

Organi audiovizuelnih arhiva

Član 16.

Organi audiovizuelnih arhiva su: direktor, upravni odbor i nadzorni odbor.

Član 17.

Imenovanje direktora audiovizuelnog arhiva, imenovanje vršioca dužnosti direktora audiovizuelnog arhiva, nadležnosti, prestanak dužnosti i drugo, utvrđuje se na način i po postupku propisanim odredbama zakona kojim se uređuje oblast kulture.

Direktor i vršilac dužnosti direktora audiovizuelnog arhiva može biti lice koje ispunjava uslove utvrđene odredbama zakona kojima se uređuje oblast kulture.

Nadležnost, izbor članova i rad upravnog i nadzornog odbora audiovizuelnog arhiva, kao i prestanak dužnosti članova upravnog i nadzornog odbora, utvrđuje se na način i po postupku propisanim odredbama zakona kojim se uređuje oblast kulture, a za audiovizuelne arhive čija osnivačka prava vrši autonomna pokrajina i u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje nadležnost autonomne pokrajine.

Sastav upravnog odbora i nadzornog odbora audiovizuelnog arhiva treba da obezbedi zastupljenost od najmanje 40% predstavnika manje zastupljenog pola.

Centralna ustanova zaštite Državni audiovizuelni arhiv Srbije Jugoslovenska kinoteka

Član 18.

Državni audiovizuelni arhiv Srbije Jugoslovenska kinoteka, skraćeni naziv Jugoslovenska kinoteka (u daljem tekstu: Jugoslovenska kinoteka) je centralna ustanova zaštite, koja pored poslova navedenih u članu 7. ovog zakona obavlja i sledeće poslove:

- 1) vodi centralni registar kulturnih dobara, kao i registar kulturnih dobara od izuzetnog i velikog značaja u Republici Srbiji, u skladu sa zakonom;
- 2) vodi centralnu evidenciju kulturnih dobara vlasnika i držalaca kulturnih dobara;
- 3) utvrđuje kulturna dobra od velikog značaja;
- 4) predlaže i dostavlja predloge za utvrđivanje kulturnih dobara od izuzetnog značaja koje proglašava Narodna skupština u skladu sa zakonom;
- 5) učestvuje u izradi Programa zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa u Republici Srbiji;
- 6) obavlja nadzor nad stručnim radom audiovizuelnih arhiva;
- 7) obavlja nadzor nad sprovođenjem utvrđenih mera zaštite nad kulturnim dobrima i dobrima pod prethodnom zaštitom koja se nalaze kod drugih pravnih i fizičkih lica;

- 8) utvrđuje metodologiju za stručni nadzor;
- 9) donosi stručna uputstva za audiovizuelne arhive u Republici Srbiji;
- 10) organizuje istraživanja filmske i ostale audiovizuelne građe koja je od značaja za istoriju Srbije i srpskog naroda, a nalazi se van teritorije Republike Srbije;
- 11) donosi plan i program stručnog usavršavanja zaposlenih u audiovizuelnim arhivima i obezbeđuje stalnu edukaciju stručnjaka;
- 12) organizuje i realizuje program i način polaganja stručnog ispita u skladu sa pravilnikom koji uređuje način i program polaganja stručnih ispita u delatnosti zaštite;
- 13) organizuje i realizuje postupak sticanja viših stručnih zvanja u delatnosti zaštite u skladu sa pravilnikom koji uređuje način i postupak sticanja viših stručnih zvanja u ovoj delatnosti;
- 14) obezbeđuje uslove za rad komisije za polaganje stručnog ispita i komisije za dodelu viših stručnih zvanja;
- 15) obavlja kulturno-obrazovnu delatnost;
- 16) objavljuje filmsku i ostalu audiovizuelnu građu;
- 17) organizuje izložbe vezane za istoriju i razvoj filmske umetnosti;
- 18) sačinjava plan zaštite filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa u vanrednim situacijama;
- 19) učestvuje u izradi i razvoju Jedininstvenog informacionog sistema za audiovizuelne arhive;
- 20) stara se o usklađivanju međunarodnih stručnih standarda u oblasti zaštite;
- 21) izrađuje nominacione dosijee za upis filmskog i ostalog audiovizuelnog kulturnog nasleđa na Uneskovu listu;
- 22) donosi srednjoročni i dugoročni program razvoja delatnosti zaštite filmskog i ostalog audiovizuelnog kulturnog nasleđa u Republici Srbiji, u skladu sa zakonom;
- 23) vodi evidencije o filmskoj i ostaloj audiovizuelnoj građi stranog porekla u inostranstvu koja je od značaja za kulturno nasleđe Republike Srbije;
- 24) obavlja stručni nadzor nad radom audiovizuelnih arhiva i stručne poslove ispitivanja navoda iz predstavljanja, koju zainteresovano fizičko i pravno lice podnosi u cilju iniciranja pokretanja postupka inspeksijskog nadzora;
- 25) stara se o ujednačavanju prakse audiovizuelnih arhiva prilikom primene međunarodnih propisa u oblasti zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa, u skladu sa zakonom;
- 26) obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom.

Poslovi iz stava 1. tač. 1) do 14) i 19) do 25) ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Audiovizuelni arhiv Filmske novosti

Član 19.

Audiovizuelni arhiv Filmske novosti, skraćeni naziv Filmske novosti (u daljem tekstu: Filmske novosti) je ustanova zaštite u čijoj je nadležnosti zaštita filmske i ostale audiovizuelne građe nastale delatnošću Filmskih novosti, dodeljene Filmskim

novostima na čuvanje, dobijene iz srodnih arhiva putem razmene ili od bilo kog drugog lica na bilo koji drugi način, kao i druge filmske i audiovizuelne građe koja čini arhivski fond Filmskih novosti.

Član 20.

Pored poslova iz člana 7. ovog zakona, Filmske novosti obavljaju i sledeće poslove:

- 1) saraduje sa centralnom ustanovom zaštite na unapređenju oblasti zaštite filmskog i ostalog audiovizuelnog kulturnog nasleđa;
- 2) objavljuje i promovise filmsku i ostalu audiovizuelnu građu iz svog arhivskog fonda;
- 3) dopunjuje svoj fond snimanjem filmskih i ostalih audiovizuelnih materijala vezanih za materijalno i nematerijalno kulturno nasleđe od značaja za Republiku Srbiju.

Audiovizuelni arhivi u sastavu javnih medijskih ustanova radio-televizije Srbije i Vojvodine

Član 21.

Javna medijska ustanova „Radio-televizija Srbije” (u daljem tekstu: Radio-televizija Srbije) je republička ustanova javnog medijskog servisa koja pruža medijske usluge u skladu sa Zakonom o javnim medijskim servisima. Radio-televizija Srbije je proizvođač filmske i ostale audiovizuelne građe u čijem sastavu su kao organizacione celine uspostavljeni audiovizuelni arhivi radija i televizije.

Radio-televizija Srbije je u obavezi da čuva, održava i koristi sve emisije nastale u sopstvenoj televizijskoj produkciji i najvažnije emisije u radijskoj produkciji, kao i drugu filmsku i ostalu audiovizuelnu građu koja čini fond filmske i ostale audiovizuelne građe Radio-televizije Srbije, primenjuje mere zaštite, standarde zaštite, digitalnu restauraciju i metodologiju klasifikacije sadržaja svojih arhiva.

Javna medijska ustanova „Radio-televizija Vojvodine” (u daljem tekstu: Radio-televizija Vojvodine) je pokrajinska ustanova javnog medijskog servisa koja pruža medijske usluge u skladu sa Zakonom o javnim medijskim servisima. Radio-televizija Vojvodine je proizvođač filmske i ostale audiovizuelne građe u čijem sastavu su kao organizacione celine uspostavljeni audiovizuelni arhivi radija i televizije.

Radio-televizija Vojvodine je u obavezi da čuva, održava i koristi sve emisije nastale u sopstvenoj televizijskoj produkciji i najvažnije emisije u radijskoj produkciji, kao i drugu filmsku i ostalu audiovizuelnu građu koja čini fond filmske i ostale audiovizuelne građe Radio-televizije Vojvodine, primenjuje mere zaštite, standarde zaštite, digitalnu restauraciju i metodologiju klasifikacije sadržaja svojih arhiva.

Vojnofilmski centar „Zastava film”

Član 22.

Vojnofilmski centar „Zastava film” kao stvaralac filmske i ostale audiovizuelne građe koja nastaje u radu Ministarstva odbrane i Vojske Srbije ili se kod njih nalazi, obavlja delatnost zaštite te građe.

Ministarstvo odbrane dužno je da propiše posebne mere zaštite, bliže uslove i način korišćenja filmske i ostale audiovizuelne građe za potrebe odbrane i Vojske Srbije, u skladu sa ovim zakonom, propisima o odbrani i propisima kojima se uređuje vršenje delatnosti zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe za potrebe odbrane i Vojske Srbije.

Na osnivanje, organe arhiva, upravljanje, stručna zvanja zaposlenih, evidentiranje, korišćenje filmske i ostale audiovizuelne građe, kao i na druga pitanja koja su od značaja za vršenje delatnosti zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe za potrebe odbrane i Vojske Srbije Vojnofilmskog centra iz stava 1. ovog člana, odredbe ovog zakona primenjuju se ukoliko drugačije nije regulisano propisima kojima je ypeđena odbrana, Vojska Srbije i zaštita tajnosti podataka.

Audiovizuelni savet

Član 23.

Jugoslovenska kinoteka obrazuje Audiovizuelni savet kao stručno savetodavno telo za saradnju audiovizuelnih arhiva u cilju obezbeđivanja stalne stručne podrške od interesa za razvoj i unapređenje delatnosti zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe.

Administrativno-tehničku potporu radu Audiovizuelnog saveta pruža Jugoslovenska kinoteka.

Član 24.

Audiovizuelni savet:

- 1) predlaže modele unapređenja i promocije delatnosti zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe;
- 2) predlaže stručna uputstva za audiovizuelne arhive u Republici Srbiji;
- 3) razmatra modele i metode uspostavljanja saradnje između audiovizuelnih arhiva i srodnih obrazovnih, strukovnih, naučnih i međunarodnih institucija i organizacija;
- 4) predlaže plan i program stručnog i kontinuiranog usavršavanja stručnjaka u zaštiti filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa;
- 5) razmatra modele podsticanja edukativne uloge audiovizuelnih arhiva i modele promocije delatnosti zaštite;
- 6) razmatra potrebe i mogućnosti unapređenja propisa u oblasti zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe.

Član 25.

Članove Audiovizuelnog saveta na period od pet godina bira direktor Jugoslovenske kinoteke.

Audiovizuelni savet sastoji se od pet članova.

Dva člana Audiovizuelnog saveta biraju se iz reda zaposlenih u Jugoslovenskoj kinoteci, dok se preostali članovi biraju iz reda zaposlenih u Filmskim novostima i javnim medijskim ustanovama Radio-televizije Srbije i Radio-televizije Vojvodine.

Sastav Audiovizuelnog saveta treba da obezbedi zastupljenost od najmanje 40% predstavnika manje zastupljenog pola.

Članovi Audiovizuelnog saveta biraju predsednika iz svojih redova većinom glasova.

Audiovizuelni savet može imati i pridružene članove, odnosno lica specijalizovana za pojedine oblasti delatnosti zaštite, kao i formirati privremena radna konsultativna tela za razmatranje specifičnih tehnoloških ili pravnih mišljenja.

Direktor Jugoslovenske kinoteke na predlog Audiovizuelnog saveta bira Pridružene članove iz stava 6. ovog člana, kojih može biti najviše do pet članova godišnje.

Audiovizuelni savet donosi poslovnik o radu.

Biblioteka i izdavanje časopisa

Član 26.

Audiovizuelni arhiv može da izdaje stručni časopis ili stručne publikacije, kao i da ima specijalnu biblioteku.

Jugoslovenska kinoteka ima specijalnu biblioteku čija delatnost obuhvata prikupljanje, obradu, zaštitu, čuvanje i davanje na korišćenje bibliotečko-informacionog materijala koji se odnosi na domaću i stranu stručnu literaturu iz oblasti filmskog stvaralaštva, istorije filma, oblasti društvenih nauka, domaće i strane zbirke izvora koje prate i dopunjuju filmsku i ostalu audiovizuelnu građu, kao i publikacije objavljene na osnovu istraživanja filmske i ostale audiovizuelne građe.

Sredstva za rad audiovizuelnih arhiva

Član 27.

Sredstva za rad audiovizuelnih arhiva obezbeđuje osnivač.

Sredstva za obavljanje delatnosti centralne ustanove zaštite obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Dodatna sredstva mogu biti obezbeđena i:

- 1) prodajom proizvoda i usluga;
- 2) pružanjem stručnih usluga;
- 3) donatorstvom;
- 4) sponzorstvom;
- 5) poklonima;
- 6) na drugi način u skladu sa zakonom.

Način ostvarivanja, kontrole i trošenja prihoda iz stava 3. tač. 1) i 2) ovog člana, uređuju se aktom Ministarstva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove finansija.

IV. FILMSKO I OSTALO AUDIOVIZUELNO NASLEĐE

Filmsko i ostalo audiovizuelno dobro koje uživa prethodnu zaštitu

Član 28.

Filmsko i ostalo audiovizuelno dobro koje uživa prethodnu zaštitu je dobro za koje se pretpostavlja da poseduje kulturne vrednosti u skladu sa zakonom.

Filmsko i ostalo audiovizuelno dobro iz stava 1. ovog člana predstavlja kulturno nasleđe, i uživa istu zaštitu kao i filmska i ostala audiovizuelna građa koja je utvrđena za kulturno dobro.

Na pitanje zaštite filmskog i ostalog audiovizuelnog dobra koja uživa prethodnu zaštitu primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje kulturno nasleđe.

Filmsko i ostalo audiovizuelno dobro pod prethodnom zaštitom

Član 29.

Filmsko i ostalo audiovizuelno dobro pod prethodnom zaštitom je evidentirano dobro koje uživa prethodnu zaštitu.

Evidencije dobara iz stava 1. ovog člana vode audiovizuelni arhivi i utvrđuju mere zaštite.

Prehodna zaštita filmskog i ostalog audiovizuelnog dobra je trajna.

Na pitanje zaštite filmskog i ostalog audiovizuelnog dobra pod prethodnom zaštitom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje kulturno nasleđe.

Prestanak prethodne zaštite

Član 30.

Prehodna zaštita prestaje:

- 1) danom donošenja akta o utvrđivanju za kulturno dobro;
- 2) danom utvrđivanja da dobro nema kulturnu vrednost.

Kategorije kulturnih dobara

Član 31.

Kulturna dobra prema kategoriji su:

- 1) kulturno dobro;
- 2) kulturno dobro od velikog značaja;
- 3) kulturno dobro od izuzetnog značaja.

Kulturna dobra iz stava 1. tačka 1) ovog člana se smatraju kulturnim dobrima III kategorije, kulturna dobra od velikog značaja iz stava 1. tačka 2) ovog člana se smatraju kulturnim dobrima II kategorije, kulturna dobra od izuzetnog značaja iz stava 1. tačka 3) ovog člana se smatraju kulturnim dobrima I kategorije.

Kriterijumi za utvrđivanje za kulturno dobro su:

- 1) da svedoči o značajnim događajima i ličnostima koji su obeležili nacionalnu istoriju i kulturu;
- 2) da svedoči o razvoju društva sa stanovišta filmske umetnosti;
- 3) da svedoči o nacionalnom identitetu i kulturi;
- 4) da svedoči o izuzetnom doprinosu filmske umetnosti kreativnom stvaralaštvu u prošlosti kao i savremenom stvaralaštvu;
- 5) da predstavlja originalni zapis ili filmsko delo koje je obeležilo kulturu i istoriju.

Utvrđivanje kulturnog dobra, kulturnog dobra od velikog značaja i kulturnog dobra od izuzetnog značaja uređuje se zakonom kojim se uređuje kulturno nasleđe.

Akt o utvrđivanju za kulturno dobro

Član 32.

Filmska i ostala audiovizuelna građa se utvrđuje za kulturno dobro aktom koji donose javni audiovizuelni arhivi, u skladu sa zakonom.

Filmska i ostala audiovizuelna građa se utvrđuje za kulturno dobro od velikog značaja aktom koji donosi centralna ustanova zaštite, u skladu sa zakonom.

Filmska i ostala audiovizuelna građa se utvrđuje za kulturno dobro od izuzetnog značaja aktom koji donosi Narodna skupština, u skladu sa zakonom.

Filmska i ostala audiovizuelna građa koja se nalazi u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica utvrđuje se za kulturno dobro aktom koji donosi centralna ustanova zaštite.

Na sadržinu akta o utvrđivanju za kulturno dobro primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje kulturno nasleđe.

V. MERE ZAŠTITE

Član 33.

Audiovizuelni arhivi sprovode stručne i tehničke mere zaštite filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa i brinu za njenu sigurnost i očuvanje (u daljem tekstu: mere zaštite).

Mere zaštite su preventivna zaštita, revitalizacija, konzervacija, restauracija, digitalizacija i digitalna restauracija.

Način utvrđivanja i sprovođenja mera zaštite propisuje centralna ustanova zaštite kao povereni posao.

Član 34.

Dokumentacija o filmskom i ostalom audiovizuelnom nasleđu uživa zaštitu u skladu sa zakonom.

Audiovizuelni arhivi digitalizuju podatke o filmskoj i ostaloj audiovizuelnoj građi u cilju dokumentovanja, korišćenja u okviru informacionog sistema, kao i radi pretraživanja i korišćenja.

Bliži sadržaj i način vođenja dokumentacije iz stava 1. ovog člana propisuje centralna ustanova zaštite kao povereni posao.

Dokumentacija iz stava 1. ovog člana, koja se vodi u svrhu obavljanja delatnosti zaštite, koja sadrži podatke o ličnosti, čuva se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Preventivna zaštita

Član 35.

Preventivna zaštita sprovodi se u audiovizuelnim arhivima kao i kod vlasnika i držaoca filmske i ostale audiovizuelne građe.

Revitalizacija, konzervacija i restauracija

Član 36.

Revitalizacija, konzervacija i restauracija filmske i ostale audiovizuelne građe na analognim formatima sprovodi se u laboratorijama i centrima za restauraciju javnih audiovizuelnih arhiva.

Izuzetno, konzervaciju i restauraciju iz stava 1. ovog člana mogu obavljati i lica sa položenim stručnim ispitom i u uslovima koji obezbeđuju primenu mera zaštite, u skladu sa zakonom.

Konzervacija i restauracija kulturnih dobara od velikog značaja i kulturnih dobara od izuzetnog značaja, na analognim formatima, može se obavljati samo u javnom audiovizuelnom arhivu.

Digitalizacija i digitalna restauracija

Član 37.

Digitalizacija i digitalna restauracija sprovodi se u audiovizuelnim arhivima i od strane vlasnika i držaoca filmske i ostale audiovizuelne građe.

Plan zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama

Član 38.

Audiovizuelni arhiv je u obavezi da izradi plan zaštite i spasavanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa u vanrednim situacijama koji uključuje posebne mere za kulturna dobra od izuzetnog značaja.

Plan zaštite i spasavanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa u vanrednim situacijama izrađuje se u skladu sa posebnim propisima.

VI. KORIŠĆENJE FILMSKE I OSTALE AUDIOVIZUELNE GRAĐE

Član 39.

Filmska i ostala audiovizuelna građa dostupna je za korišćenje u prostorijama audiovizuelnog arhiva, putem elektronskih sredstava komunikacije ili izvan audiovizuelnih arhiva za potrebe naučnog i stručnog istraživanja, odnosno u naučne i kulturno prosvetne svrhe.

Zahtev za korišćenje filmske i ostale audiovizuelne građe

Član 40.

Zahtev za korišćenje filmske i ostale audiovizuelne građe sadrži sledeće podatke za fizičko lice: lično ime, adresa prebivališta ili boravišta, broj telefona i adresa elektronske pošte, broj lične karte ili putne isprave i svrhu i način korišćenja filmske i ostale audiovizuelne građe, odnosno za pravno lice: poslovno ime, sedište, matični broj, PIB, lično ime ovlašćenog lica i svrhu i način korišćenja filmske i ostale audiovizuelne građe.

Podaci iz stava 1. ovog člana se prikupljaju u svrhu zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe.

O zahtevu za korišćenje filmske i ostale audiovizuelne građe rešenjem odlučuje direktor audiovizuelnog arhiva.

Po žalbama protiv rešenja iz stava 3. ovog člana u drugom stepenu rešava Ministarstvo.

Uslovi i način korišćenja filmske i ostale audiovizuelne građe

Član 41.

Filmska i ostala audiovizuelna građa može se koristiti izvan audiovizuelnih arhiva uz pismenu dozvolu nosioca autorskog i srodnih prava.

Audiovizuelni arhiv obezbeđuje uslove za korišćenje filmske i ostale audiovizuelne građe.

Na korišćenje se daje digitalizovana filmska i ostala audiovizuelna građa.

Na korišćenje će se dati filmska i ostala audiovizuelna građa i na drugim nosačima, ako to zahteva naučni metod rada, uz nadzor stručne osobe u audiovizuelnom arhivu.

Audiovizuelni arhivi nemaju obavezu da istražuju filmsku i ostalu audiovizuelnu građu u ime i za račun korisnika.

O korišćenju kulturnog dobra od izuzetnog značaja za koje ne postoji poznato autorsko i srodno pravo, ili su ta prava istekla, odlučuje centralna ustanova zaštite ili javni audiovizuelni arhiv u kojem je građa deponovana, uz saglasnost centralne ustanove zaštite.

Bliže uslove i način korišćenja filmske i ostale audiovizuelne građe propisuje ministar.

Član 42.

Filmska i ostala audiovizuelna građa se ne može dati na korišćenje: ako je njen stvaralac, vlasnik, davalac ili darodavac prilikom predaje u pismenoj formi postavio ograničenja u pogledu njenog korišćenja; ako je u procesu sređivanja, obrade, konzervacije, restauracije ili digitalizacije; ako se može koristiti samo pod posebnim uslovima; ako bi njenim korišćenjem mogli da budu povređeni interesi države ili prava građana; ako je u oštećenom stanju; ako je u toku priprema za njeno objavljivanje u izdanju audiovizuelnog arhiva i u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Filmska i ostala audiovizuelna građa koja nije stručno obrađena ne izdaje se na korišćenje, osim po odobrenju direktora.

Član 43.

Javni audiovizuelni arhiv utvrđuje koji digitalni master, izvorni materijal ili arhivska kopija filmske i ostale audiovizuelne građe utvrđene za kulturno dobro se ne može koristiti van audiovizuelnog arhiva, s tim da se korisnicima omogući dostupnost građe na drugom odgovarajućem nosaču zapisa u skladu sa zakonom.

VII. UVOZ, UNOŠENJE, IZVOZ, IZNOŠENJE I POVRAĆAJ

Član 44.

Uvoz, unošenje, izvoz, iznošenje i povraćaj kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje kulturno nasleđe.

Digitalizovana kulturna dobra i digitalizovana dobra pod prethodnom zaštitom mogu se izneti van teritorije Republike Srbije bez rešenja Ministarstva o iznošenju.

VIII. REGISTRI KULTURNIH DOBARA

Član 45.

Audiovizuelni arhivi vode registre kulturnih dobara (u daljem tekstu: Registri).

Registri su javni.

Upis u registre vrši se na osnovu akta o utvrđivanju.

Centralna ustanova zaštite vodi Centralni registar kulturnih dobara (u daljem tekstu: Centralni registar).

Audiovizuelni arhivi su dužni da podatke o kulturnim dobrima za koje vode registar dostavljaju centralnoj ustanovi zaštite, u roku od 30 dana od dana upisa u registar.

Sadržinu i način vođenja Centralnog registra i registara propisuje ministar.

Podaci o ličnosti koje sadrže registri i Centralni registar iz st. 1. i 4. ovog člana čuvaju se i obezbeđuje se njihova dostupnost javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Evidencije filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa

Član 46.

Audiovizuelni arhivi dužni su da vode sledeće evidencije:

- 1) ulazna knjiga prijema;
- 2) inventar kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom po vrsti zapisa i nosača;
- 3) katalog;
- 4) evidenciju dobara pod prethodnom zaštitom;
- 5) inventar zbirki prateće filmske i ostale audiovizuelne građe;
- 6) topografski pokazivač fondova i zbirki prateće filmske i ostale audiovizuelne građe u depou.

Bližu sadržinu i način vođenja evidencija propisuje ministar.

Podaci o ličnosti koje sadrže evidencije iz stava 1. ovog člana čuvaju se i obezbeđuje se njihova dostupnost javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

IX. PRAVA I OBAVEZE VLASNIKA I DRŽAOCA KULTURNIH DOBARA I DOBARA POD PRETHODNOM ZAŠTITOM

Član 47.

Vlasnik odnosno držalac dobra koje uživa prethodnu zaštitu, prijavljuje tu građu centralnoj ustanovi zaštite.

Prava vlasnika i držaoca

Član 48.

Vlasnik odnosno držalac kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom ima prava utvrđena zakonom kojim se uređuje kulturno nasleđe.

Obaveze vlasnika i držaoca

Član 49.

Vlasnik odnosno držalac kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom pored obaveza utvrđenih zakonom kojim se uređuje kulturno nasleđe, dužan je i da:

- 1) izvrši digitalizaciju ili obezbedi dostupnost kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom za digitalizaciju;
- 2) obezbedi javnosti dostupnost informacije o kulturnim dobrima i dobrima pod prethodnom zaštitom.

Informacije o kulturnim dobrima iz stava 1. ovog člana koje sadrže podatke o ličnosti čuvaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Član 50.

Vlasnik odnosno držalac ne sme da koristi kulturna dobra i dobra pod prethodnom zaštitom u svrhe koje nisu u skladu s njihovom prirodom, namenom i značajem ili na način koji može dovesti do njihovog oštećenja.

**X. OBAVEZE PREDAJE FILMSKE I OSTALE
AUDIOVIZUELNE GRAĐE CENTRALNOJ USTANOVI
ZAŠTITE I POPUNJAVANJE FONDOVA AUDIOVIZUELNIH
ARHIVA**

Obaveze predaje filmskog dela centralnoj ustanovi zaštite

Član 51.

Producent domaćeg filmskog dela, finansiranog ili sufinansiranog iz budžeta Republike Srbije i namenjenog za javno prikazivanje, bez obzira u kojoj je tehnici filmsko delo snimljeno, dužan je da centralnoj ustanovi zaštite u roku od šest meseci od dana završetka post produkcije odnosno masteringa, preda ili ustupi na kopiranje originalni master ili digitalno identičnu kopiju sa koje je rađen medij za prikazivanje, sa odgovarajućom dokumentacijom i pratećom građom.

Ukoliko je delo iz stava 1. ovog člana snimljeno ili kopirano na filmsku traku, producent je dužan da preda jednu nekorišćenu kopiju i izvorne filmske materijale (originalni negativ slike i negativ tona) sa odgovarajućom dokumentacijom i pratećom građom.

Obavezu iz stava 1. ovog člana ima producent koprodukcionog filmskog dela.

Privredno društvo kao i drugo pravno lice, odnosno preduzetnik, koji uvozi filmsko delo za javno prikazivanje, koje nije enkriptovano ili enkodovano na način da je za njegovo gledanje – prikazivanje neophodan digitalni ključ – sertifikat ili posebna tehnologija koja nije obuhvaćena važećim DCI (DCI) ili IEC-ITU (IEC/ITU) standardima, dužan je da centralnoj ustanovi zaštite, u roku od 30 dana po isteku distribucije filmskog dela, preda ili ustupi na kopiranje filmsko delo u rezoluciji i sa karakteristikama slike i tona u kojima je vršeno prikazivanje, sa odgovarajućom dokumentacijom i pratećom građom.

Član 52.

Ukoliko producent ne ispuni obavezu predviđenu članom 51. ovog zakona ne ispunjava uslove da učestvuje u projektima u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinica lokalne samouprave, dok ne ispuni svoju zakonsku obavezu.

Centralna ustanova zaštite će obavestiti Filmski centar Srbije o producentu koji nije ispunio obavezu predaje u roku predviđenom članom 51. ovog zakona.

Popunjavanje fondova audiovizuelnih arhiva

Član 53.

Imaoci i držaoci filmske i ostale audiovizuelne građe za koju ne postoji obaveza predaje propisana članom 51. ovog zakona, mogu dobrovoljno deponovati istu centralnoj ustanovi zaštite kao dobrovoljnom depozitnom telu.

Centralna ustanova zaštite će utvrditi koju filmsku i ostalu audiovizuelnu građu iz stava 1. ovog člana će preuzeti.

Član 54.

Audiovizuelni arhivi popunjavaju svoje fondove i putem:

- 1) otkupa;
- 2) razmene;
- 3) poklona;
- 4) legata;

- 5) zaveštanjem;
- 6) izradom novih kopija filmske i ostale audiovizuelne građe;
- 7) na drugi način u skladu sa zakonom.

Međunarodna saradnja

Član 55.

U cilju upotpunjavanja fondova audiovizuelni arhivi mogu međusobno razmenjivati kopije filmske i ostale audiovizuelne građe koje čuvaju, u skladu sa zakonom.

XI. JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM ZA AUDIOVIZUELNE ARHIVE

Član 56.

Za praćenje stanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa i aktivnosti na njegovoj zaštiti i očuvanju, uspostavlja se jedinstveni informacioni sistem za audiovizuelne arhive u skladu sa zakonom kojim se uređuje kulturno nasleđe.

U cilju efikasnog čuvanja, korišćenja i dostupnosti podataka o kulturnim dobrima i dobrima pod prethodnom zaštitom, audiovizuelni arhivi se povezuju u Jedinstveni informacioni sistem za audiovizuelne arhive.

Osnove za uspostavljanje i funkcionisanje Jedinstvenog informacionog sistema za audiovizuelne arhive:

- 1) standardizovana obrada podataka u elektronskoj formi;
- 2) osposobljenost stručnjaka za elektronski unos podataka;
- 3) informaciono-komunikacione tehnologije neophodne za povezivanje;
- 4) dostupnost osnovnih podataka javnosti.

Podaci o ličnosti koji sadrži jedinstveni informacioni sistem iz stava 1. ovog člana čuvaju se i obezbeđuje se njihova dostupnost javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Član 57.

Svi podaci Jedinstvenog informacionog sistema za audiovizuelne arhive sistema čuvaju se i u centralnoj ustanovi zaštite.

Član 58.

Bliže uslove, način funkcionisanja, povezivanja i vođenja Jedinstvenog informacionog sistema za audiovizuelne arhive propisuje ministar na predlog centralne ustanove zaštite.

XII. REVIZIJA FONDOVA

Član 59.

Audiovizuelni arhiv je dužan da jednom u 20 godina izvrši redovnu reviziju filmske i ostale audiovizuelne građe.

Uslove i način revizije propisuje ministar.

XIII. STRUČNA ZVANJA U DELATNOSTI ZAŠTITE

Uslovi za obavljanje stručnih poslova

Član 60.

Stručne poslove u delatnosti zaštite (u daljem tekstu: stručni poslovi) u audiovizuelnim arhivima obavljaju lica koja imaju odgovarajuće obrazovanje i položen stručni ispit u delatnosti zaštite (u daljem tekstu: stručni ispit).

Stručne poslove mogu obavljati lica sa stečenim osnovnim i višim stručnim zvanjima.

Polaganje stručnog ispita

Član 61.

Stručni ispit polažu lica koja su se stručno osposobila za praktični rad u audiovizuelnim arhivima.

Stručno osposobljavanje za praktični rad u audiovizuelnim arhivima za zaposlene na stručnim poslovima sa visokim i višim obrazovanjem traje godinu dana, a sa srednjim obrazovanjem devet meseci.

Stručno osposobljavanje iz stava 1. ovog člana obavlja se u audiovizuelnim arhivima.

Stručni ispit polaže se u Jugoslovenskoj kinoteci pred Komisijom za polaganje stručnog ispita u delatnosti zaštite koju obrazuje ministar na predlog centralne ustanove zaštite.

Troškove polaganja stručnog ispita snosi audiovizuelni arhiv u kojem je kandidat zaposlen.

Audiovizuelni arhiv u svom finansijskom planu planira sredstva za troškove polaganja stručnog ispita zaposlenih iz stava 1. ovog člana.

Plan i program stručnog osposobljavanja zaposlenih u audiovizuelnim arhivima, program stručnog ispita i način njegovog polaganja propisuje ministar.

Zaposlenom iz stava 1. ovog člana koji u roku od tri godine od sticanja uslova za polaganje stručnog ispita ne položi stručni ispit prestaje radni odnos u audiovizuelnom arhivu danom isteka tog roka.

Posao iz stava 4. ovog člana Jugoslovenska kinoteka obavlja kao poveren.

Osnovna stručna zvanja

Član 62.

Polaganjem stručnog ispita stiču se osnovna stručna zvanja: filmski arhivski pomoćnik, reparator audiovizuelne građe, filmski arhivista i restaurator slike i tona u procesu digitalizacije.

Poslove filmskog arhivskog pomoćnika može da obavlja lice sa stečenim srednjim obrazovanjem u četvorogodišnjem trajanju ili lice sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama prvog stepena u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, odnosno sa stečenim prvim stepenom visokog obrazovanja ili stečenim višim obrazovanjem, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine i položenim stručnim ispitom.

Poslove reparatora audiovizuelne građe može da obavlja lice sa stečenim srednjim obrazovanjem u četvorogodišnjem trajanju i položenim stručnim ispitom.

Poslove filmskog arhiviste može da obavlja lice sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama drugog stepena, odnosno na osnovnim studijama u

trajanju od najmanje četiri godine, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine i položenim stručnim ispitom.

Poslove restauratora slike i tona u procesu digitalizacije može da obavlja lice sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama prvog stepena u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, odnosno sa stečenim prvim stepenom visokog obrazovanja ili stečenim višim obrazovanjem, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine ili lice sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama drugog stepena, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine i položenim stručnim ispitom.

Viša stručna zvanja

Član 63.

Viša stručna zvanja na stručnim poslovima su: viši filmski arhivski pomoćnik, viši reparator audiovizuelne građe, viši filmski arhivista, viši restaurator slike i tona u procesu digitalizacije, filmski arhivista savetnik i restaurator slike i tona u procesu digitalizacije savetnik.

Viša stručna zvanja se stiču dodelom.

Organizaciju rada komisije za dodelu viših stručnih zvanja obavlja centralna ustanova zaštite kao povereni posao.

Ministar obrazuje Komisiju za dodelu viših stručnih zvanja u delatnosti zaštite na predlog centralne ustanove zaštite.

Bliže uslove i način sticanja viših stručnih zvanja propisuje ministar.

Usavršavanje zaposlenih u audiovizuelnim arhivima

Član 64.

Audiovizuelni arhiv je obavezan da se stara o stalnom stručnom usavršavanju zaposlenih, da prati razvoj teorije i prakse vezane za filmsku i ostalu audiovizuelnu arhivistiku, kao i razvoj tehnoloških inovacija i digitalnih tehnologija radi usavršavanja i ujednačavanja organizacije i metoda rada.

XIV. STRUČNI NADZOR

Član 65.

Nadzor nad stručnim radom audiovizuelnih arhiva, osim nad stručnim radom Vojnofilmskog centra „Zastava film”, vrši centralna ustanova zaštite.

Član 66.

Centralna ustanova zaštite obavlja stručni nadzor nad istraživanjem, prikupljanjem, evidentiranjem, obradom, čuvanjem i zaštitom kulturnih dobara i dobara pod prethodnom zaštitom i nalaže preduzimanje mera za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Član 67.

Poslove stručnog nadzora iz člana 66. ovog zakona vrši filmski arhivista savetnik i restaurator slike i tona u procesu digitalizacije savetnik (u daljem tekstu: ovlašćeno lice).

Ovlašćeno lice iz stava 1. ovog člana:

1) sačinjava zapisnik o izvršenom stručnom nadzoru koji obavezno sadrži: utvrđeno stanje, naložene mere i rok za njihovo sprovođenje;

2) konstatuje da se na zapisnik može u roku od tri dana od dana dostavljanja zapisnika staviti primedba;

3) razmatra dostavljene primedbe na zapisnik i o tome obaveštava podnosioca primedbi;

4) vrši kontrolu izvršenja naloženih mera.

Rok za postupanje po naloženim merama može se, u opravdanim slučajevima, produžiti najduže za polovinu roka koji je naložen za postupanje.

U slučaju nepostupanja u roku za otklanjanje nepravilnosti ovlašćeno lice obaveštava inspekciju Ministarstva.

U slučaju da ovlašćeno lice utvrdi u postupku stručnog nadzora da je filmska i ostala audiovizuelna građa oštećena ili uništena to konstatuje zapisnikom na osnovu kojeg centralna ustanova zaštite obaveštava inspekciju Ministarstva.

Član 68.

Audiovizuelni arhiv nad kojim se vrši stručni nadzor je dužan da tokom obavljanja poslova stručnog nadzora dostavi potrebne podatke, kao i da omogućiti obavljanje stručnog nadzora.

Član 69.

Centralna ustanova zaštite vrši stručni nadzor na zahtev inspekcije, ispitivanjem navoda iz predstavke, koju zainteresovano fizičko i pravno lice (podnosilac predstavke) podnosi u cilju iniciranja pokretanja postupka inspeksijskog nadzora.

XV. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 70.

Inspeksijski nadzor u pogledu obavljanja delatnosti zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe audiovizuelnih arhiva vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonima kojim se uređuju poslovi iz oblasti kulture i inspeksijski nadzor.

Na teritoriji autonomne pokrajine inspeksijski nadzor vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

Nadzor nad radom audiovizuelnog arhiva za potrebe odbrane i Vojske Srbije Vojnofilmskog centra „Zastava film” vrši ministarstvo nadležno za poslove odbrane.

Član 71.

Centralna ustanova zaštite ima pravo aktivne legitimacije u pogledu ostvarivanja mera zaštite i korišćenja kulturnih dobara i podnošenja zahteva za pokretanje krivičnog postupka.

XVI. KAZNE NE ODREDBE

Član 72.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice:

1) ako obavlja delatnosti zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe bez rešenja kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za osnivanje, početak rada i obavljanja delatnosti zaštite, u skladu sa članom 12. ovog zakona;

2) ako ne dostavi podatke za upis u Evidenciju audiovizuelnih arhiva Ministarstvu, u skladu sa članom 14. stav 4. ovog zakona;

3) ako ne sprovodi stručne i tehničke mere zaštite filmske i ostale audiovizuelne građe, u skladu sa članom 33. ovog zakona;

4) ako ne izradi plan zaštite i spasavanja filmskog i ostalog audiovizuelnog nasleđa u vanrednim situacijama, u skladu sa članom 38. ovog zakona;

5) ako ne vodi registre kulturnih dobara, u skladu sa članom 45. ovog zakona;

6) ako ne vodi evidencije, u skladu sa članom 46. ovog zakona;

7) ako ne izvršava obaveze koje se odnose na kulturna dobra i dobra pod prethodnom zaštitom iz člana 49. ovog zakona;

8) ako koristi kulturna dobra i dobra pod prethodnom zaštitom u svrhe koje nisu u skladu s njihovom prirodom, namenom i značajem ili na način koji može dovesti do njihovog oštećenja, prema odredbama člana 50. ovog zakona;

9) ako ne izvrši obavezu predaje ili ustupanja na kopiranje filmskog dela centralnoj ustanovi zaštite, u skladu sa članom 51. ovog zakona;

10) ako ne izvrši reviziju filmske i ostale audiovizuelne građe, u skladu sa članom 59. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 7), 8) i 9) ovog člana, novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se preduzetnik.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 2), 7), 8) i 9) ovog člana, novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se fizičko lice.

XVII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 73.

Audiovizuelni arhivi koji su osnovani do dana stupanja na snagu ovog zakona dužni su da svoju organizaciju i rad usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Jugoslovenska kinoteka promeniće naziv u Državni audiovizuelni arhiv Srbije Jugoslovenska kinoteka u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Republička ustanova Filmske novosti promeniće naziv u Audiovizuelni arhiv Filmske novosti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 74.

Jugoslovenska kinoteka će obrazovati Audiovizuelni savet u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 75.

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 76.

Za filmsko delo koje je finansirano ili sufinansirano iz budžeta Republike Srbije i namenjeno za javno prikazivanje, a nastalo pre stupanja na snagu ovog zakona, lice iz člana 51. st. 1. i 3. ovog zakona, predaje ili ustupa na kopiranje originalni master ili digitalno identičnu kopiju sa koje je rađen medij za prikazivanje, sa odgovarajućom dokumentacijom i pratećom građom centralnoj ustanovi zaštite u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

Član 77.

Zaposleni koji na dan stupanja na snagu ovog zakona obavlja poslove na zaštiti filmske i ostale audiovizuelne građe za koje nema odgovarajuće obrazovanje ili položen stručni ispit, može nastaviti sa obavljanjem tih poslova pod uslovom da u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona stekne odgovarajuće obrazovanje, odnosno položi stručni ispit.

Član 78.

Audiovizuelni arhivi koji nisu inventarisali filmsku i ostalu audiovizuelnu građu, oformili inventarne knjige i dokumentaciju dužni su da obave navedene poslove u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

Član 79.

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o kulturnim dobrima („Službeni glasnik RS”, br. 71/94, 52/11 – dr. zakoni, 99/11 – dr. zakon, 6/20 – dr. zakon i 35/21 – dr. zakon), i to čl. 66–74. u delu koji se odnosi na rad kinoteke, čl. 78, 84, 86–95. u delu koji se odnosi na rad kinoteke, član 111. u delu koji se odnosi na rad kinoteke i član 120. u delu koji se odnosi na rad kinoteke.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi odredba člana 12. Zakona o kinematografiji („Službeni glasnik RS”, br. 99/11, 2/12 – ispravka i 46/14 – US).

Član 80.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće se istekom godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu.